

Torbiele i guzy jajników (Ovarian Cysts and Masses)

Czym są torbiele jajników? (What are ovarian cysts?)

Torbiele jajnika są bardzo częstym problem i istnieje wiele różnych typów torbieli jajnika.

Niektóre torbiele powstają i znikają w trakcie normalnego cyklu i nazywane są torbielami czynnościowymi (fizjologicznymi). Torbiele te są małymi zbiornikami wewnątrz jajnika wypełnionymi płynem i powstają podczas cyklu menstruacyjnego. Hormony pobudzają jajniki do rozwoju pęcherzyków, uwalniania komórek jajowych i do wytwarzania estrogenu i innych hormonów. Wszystkie te normalne procesy zachodzące w jajniku mogą powodować powstawanie torbieli. Takie torbiele mogą czasami powodować ból, ale zwykle samoistnie ustępują.

Torbiele innego typu mogą być bardzo duże, posiadać wiele odrębnych komór lub zawierać różne typy tkanek takich jak: włosy, kość i płyny. Te torbiele nazywane są torbielami skórzastymi lub potworniakami. Inne torbiele zawierają komory z płynem i elementy tkankowe w swoim obrębie i nazywane są gruczolakotorbielakami. Leczenie takich zmian wymaga chirurgicznego usunięcia. Dobrą wiadomością jest fakt, że torbiele i guzy jajników u nastolatek i młodych dorosłych w większości przypadków są łagodnymi nowotworami.

Jakie są objawy torbieli jajnika? (What are the symptoms of ovarian cysts?)

Czasami torbiele jajnika powodują objawy, a czasami są bezobjawowe. Nastolatki mogą odczuwać ból lub skurcze w dolnej części brzucha. Ból może pojawiać się i znikać. Zdarza się, że torbiel pęka i powoduje krwawienie, ale nie jest to sytuacja częsta. Krwawienie z torbieli lub jej skręcenie zazwyczaj powoduje ból. Jeśli torbiel jest bardzo duża, można wyczuć wypukłość w dolnej części brzucha.

Jak lekarz zdiagnozuje torbiel jajnika? (How are ovarian cysts diagnosed?)

Torbiel jajnika jest zwykle zdiagnozowana, kiedy odczuwany jest ból w podbrzuszu i zlecone zostaje badanie ultrasonograficzne. Obraz ultrasonograficzny pokazuje obecność torbieli w obrębie jajnika. Rzadziej, torbiel jajnika może być stwierdzona podczas badania fizykalnego, jeśli jest wystarczająco duża, aby lekarz mógł ją wyczuć lub kiedy odczuwany jest ból podczas badania.

Jak leczy się torbiele jajnika? (How are ovarian cysts treated?)

Leczenie zależy od typu torbieli jajnika.

Torbiele czynnościowe zazwyczaj znikają samoistnie w ciągu kilku tygodni. Leki przeciwbólowe takie jak naproksen, ibuprofen, i acetaminofen mogą pomóc w przypadku bólu. Lekarz może zalecić stosowanie leków hormonalnych w celu kontrolowania cyklu miesięczkowego i ochrony przed powstawaniem nowych torbieli.

Torbiele, które są bardzo duże, zawierają fragmenty litych tkanek, nie znikają lub powodują silny ból mogą wymagać leczenia chirurgicznego. Jeśli operacja jest potrzebna, w wielu przypadkach torbiel może być wycięta z jajnika bez jego uszkodzenia.

Czy torbiele jajnika mogą nawracać po leczeniu? Czy mogą powodować problemy zdrowotne w przyszłości? (After ovarian cysts are treated, will they come back? Will they cause problems later?)

Torbiele czynnościowe nawracają, ponieważ są one częścią normalnego cyklu menstruacyjnego i zazwyczaj nie powodują bólu czy dyskomfortu. Jeśli jednak torbiele nawracają i powodują ból, to stosowanie leków hormonalnych może zapobiegać ich nawrotom.

Po chirurgicznym usunięciu torbieli, może dojść do jej nawrotu lub może pojawić się nowa torbiel, dlatego należy przedyskutować z lekarzem, konieczność wykonania kontrolnego badania ultrasonograficznego. Większość torbieli nie powoduje problemów zdrowotnych w przyszłości.

Jeśli w obu jajnikach zauważono liczne, małe pęcherzyki i zdiagnozowano zespół policystycznych jajników (ang. PCOS), to należy przedyskutować z lekarzem objawy i leczenie tego zespołu oraz zdolność do zajścia w ciążę w przyszłości, a także ryzyko cukrzycy i wysokiego poziomu cholesterolu.